

Свистун В.І.

УПРАВЛІНСЬКІ ІННОВАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЮ ОСВІТОЮ

Нині підґрунтям соціально-економічного розвитку держави є інноваційні процеси. Якщо колишня економічна система розвивалася на основі збільшення кількості ресурсів, то в сучасному суспільстві економічне зростання пов'язане з вдосконаленням якості ресурсів, використанням досягнень науково-технічного прогресу. Тому перспективи розвитку сучасного суспільства прийнято пов'язувати з освоєнням нових технологій (соціальних, гуманітарних, виробничих, інформаційних тощо) й звідси цілком зрозумілий інтерес до інновацій і інноваційного управління.

Поняття «інновація» (від англ. innovation) – процес створення, розповсюдження і використання нововведення, яке сприяє розвитку і підвищенню ефективності будь-якого процесу. Інновація є результатом творчої праці й реалізується у вигляді нової чи вдосконаленої послуги, продукту, нового чи вдосконаленого технологічного процесу.

Інноваційна діяльність пов'язана з використанням нових технологій і припускає створення спеціальних структур, інноваційних центрів, створення, просування і використання інноваційних технологій, інноваційної продукції. Інноваційна діяльність припускає систему взаємопов'язаних видів робіт, сукупність яких забезпечує поява дійсних інновацій: науково-дослідна діяльність, спрямована на отримання нового знання; проектна діяльність, спрямована на розробку особливого, інструментально-технологічного знання про те, як на основі наукового знання в заданих умовах необхідно діяти, щоб вийшло те, що може чи має бути; освітня діяльність, спрямована на професійний розвиток суб'єктів певної практики, на формування у кожного особистого знання (досвіду) про те, що і як вони повинні робити, щоб

інноваційний проект утілюється в практиці.

Під терміном «управлінська інновація» розуміють нову систему організації й управління, або нову управлінську технологію, або новий бізнес-процес. У багатьох випадках нововведення створюється завдяки реформуванню (перепроєктуванню, реінжиніринг) існуючих управлінських систем, технологій, процесів.

Європейська Комісія схожим чином визначає управлінську інновацію: оновлення або розширення товарів і послуг та пов'язаних з ними ринків; встановлення нових методів виробництва і розподілу (розповсюдження); впровадження змін в управлінні (менеджменті), організації роботи, робочих умовах (умовах праці) і навиків праці.

На нашу думку, управлінські інновації – нові методи управління, що використовуються суб'єктами управління, методи моделювання процесів, методи управління персоналом тощо, які забезпечують вирішення організаційних проблем, що перешкоджають ефективному функціонуванню системи професійно-технічної освіти.

Розповсюдження управлінських інновацій в системі управління професійно-технічною освітою стикається з низкою проблем об'єктивного і суб'єктивного характеру. До об'єктивних чинників, стримуючих управлінські інновації, відносяться: суперечність старого і нового (нововведення неминує порушує систему відносин, що склалася, і вимагає зміни існуючої організаційної структури); складність, комплексність управлінських інновацій. До суб'єктивних чинників відносяться: недостатня компетентність суб'єктів управління, відсутність готовності працювати в нових умовах, низький рівень інтеграції теорії й практики управлінської діяльності. Дію цих чинників можна значно понизити за умови проведення заходів щодо організації інновацій.

Так, наприклад, інноваційним механізмом стратегічного розвитку професійно-технічної освіти є розвинена система соціального партнерства.

Вирішення проблем вивчення та прогнозування освітніх послуг і їх попиту підвищує надійність й ефективність розвитку ПТНЗ в умовах ринкової економіки, що може бути досягнуто реалізацією маркетингового управління взагалі й створенням маркетингової служби зокрема.

Формування організаційної культури ПТНЗ має стати невід'ємною частиною стратегічного й оперативного управління і постійно знаходитися у полі зору суб'єктів управління навчального закладу. Оскільки наявність сильної і стійкої організаційної культури, адекватної швидко змінному навколишньому середовищу, є одним з найважливіших конкурентних переваг, чинників успіху професійно-технічного навчального закладу.